

- Παίρνουν στη μύτη τους νερό, και στά φτερά τους χιόνι,
 και βρέχουν τὸν ἀφέντη τους, βρέχουν καὶ τὴν κυρά τους
 καὶ πάλι ξαναβρέχονται καὶ βρέχουν ὅλον τὸν κόσμον.
 Σήκω κερά μου, κι' ἄλλαξε καὶ βάλε τὰ χρυσὰ σου,
 15 κάμε τὸν ἥλιο πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι στήθη
 καὶ τοῦ κατάνου τὸ φτερό βάλ' το καγκελοφρύδι
 Ἀνήμερα τὴν Πασχαλιά νὰ βάλῃς τὰ χρυσὰ σου,
 τὴ δεύτερη τῆς Πασχαλιάς νὰ βάλῃς τὰ τιγγὰ σου
 τὴν τρίτ' μέρα τῆς Πασχαλιάς, νὰ βάλῃς τ' ἀργυρά σου.
 —Καὶ τοῦ χρόν'.

31

Ἀμυδαλιά.

- Ἀἱ Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρίτσα
 βαστᾷ εἰκόνα καὶ σταυρό, χαρτί καὶ καλαμάρι.
 —Βασίλη μ', πόθε ἔρχεσαι, Βασίλη μ', ποῦ πηγαίνεις;
 —Ἀπὸ τίς Σέρρες ἔρχομαι στὴ μονὰ μου πηγαίνω.
 5 —Ἀπὸ τίς Σέρρες ἔρχεσαι, πῶς βαστᾷς τὸ τραγούδι.
 Τραγούδια δὲν ἐμάνθανε γραμματὴς γὰρ ἡξεύρω
 καὶ στὸ ραβδί ἀκούμπησε νὰ κῆ τὴν δάφα βῆτα
 καὶ τὸ ραβδί ξερὸ ἔτσι, χέριρα, βαστέρια βάζει
 10 καὶ πάνω στά ξεκλώνισα περδίκια φωλιασμένα,
 δὲν εἶν' περδίκια μοναχὰ εἶνε καὶ περιστέρια.

32

Κατσιβέλικο ¹⁾.

Ἀβασίλ τσολαβέλα ²⁾ δρομκερέλα ³⁾
 Πάλογε ⁴⁾ γραστέντε ⁵⁾ λε παπινά ⁶⁾
 Μὲ παρέλγια ⁷⁾ κικάϊ μολ τε τολ
 Χουρδὲ ⁸⁾ ματζέγκι χὸν ⁹⁾ τσερέλα.
 Τὰ πουλιάρέλ ¹⁰⁾ τελαλέστι ἐλ κιουλέμι,
 ἀγκαλέστι ¹¹⁾ Ἀβασίλ ἄγκο χάν. Ἀμήν.

Στὰ Ἑλληνικά.

Ἀἱ Βασίλης ἔρχεται ἀνοίγει δρόμους.

1) Κατσιβέλικο, ἀπὸ τὴν Σηλυβριά ὅπου ἔμεναν περὶ τίς εἴκοσι οἰκογένειες.—2) ἔρχεται.—3) Ἀνοίγει δρόμους.—4) Ἀλόγο.—5) Κόκκινο.—6) Πάπια.—7) Γέμει τὴ μπακίρα μὲ κρασί.—8) Ἀλάτῃσε ψάρια.—9) Ἄλας ρίξε.—10) Στρώσε χαλιά.—11) Μαζὺ μὲ τὸν αἱ Βασίλη.

μέ ἄλογο κόκκινο καὶ πάπια.
Γέμσε τὴν μπακίρα μέ κρασί,
ἀλάτησε ψάρια, ἄλας ρίξε,
στρώστε χαλιά·
μαζύ μέ τὸν αἰ Βασίλη. Ἀμήν.

33
Στὸ Σκοπὸ ¹⁾ τὴν παραμονὴ ²⁾ ἔπερναν σουρβακίδια ³⁾ τὸ πρωὶ
πρὶν ξημερώσει δέκα ἕως δώδεκά παιδιὰ βαστοῦσαν στὰ χέρια τους
σουρβάκα ⁴⁾, κ' ἔτρεχαν σὲ ὅλα τὰ σπίτια καὶ σουρβακοῦσαν ⁵⁾ τὶς
πόρτες κ' ἔλεγαν :

Σούρβα, σούρβα, γειά, χαρά,
γειά, χαρά, γερὸ κορμί,
γερὸ σταυρί, τὴ χρόν·
ὄλ' γεροὶ καὶ καλόκαρδοι.
Σούρβει, σούρβει, νέος χρόνος ἔρχεται
μέ ὑγείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ, χρόνους πολλοὺς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

34

ΑΘΗΝΩΝ

Στὶς Σαράντα Ἐκκλησίαις τὰ παιδιὰ ἔτρεχαν στὰ σπίτια κ' ἔλε-
γαν :

Σούρβα, σούρβα, γερὸ κορμί, γερὸ σταυρί,
σὰν ἀσημ', σὰν ἀκρανιά
καὶ τὴ χρόν' γούλ' γεροὶ καὶ καλόκαρδοι.

Ὁ σπιτονοικοκύρης ἔδινε σουρβακίδια καὶ πῆγαιναν σὲ ἄλλα
σπίτια νὰ σουρβακίσουν. Ἀφοῦ σχολνοῦσε ¹⁾ ἡ ἐκκλησία κ' ἔφαγε ὁ
κόσμος, παλληκάρια δώδεκα ὡς δεκαπέντε βαστοῦσαν μαντήλια στὰ
χέρια τους κ' ἔψαλαν ὅλα μαζύ τὸν Ἀἰ Βασίλη :

Ἀἰ Βασίλης ἔρχεται, Γεννάρης ξημερώνει.
— Ἀἰ Βασίλη μ', πόθε ἔρχεσαι καὶ ποῦ θὲ νὰ πηγαίνης.
— Ἀπὸ τὴν μάννα μ' ἔρχομαι καὶ στοῦ σχολειοῦ πηγαίνω.

1) Ἐπαρχίας Σαράντα Ἐκκλησιῶν.—2) Ξερά ὀπωρικά, σῦκα, χαρούπια,
καρύδια, σταφίδες.—3) Βέργα ἀπὸ ἀκρανιά.—4) Κτυποῦσαν μέ τὴν σουρβάκα.
—5) Ἀφοῦ ἀπολνοῦσε.

Ἐπιμύνη
ἔλεβαν
Σαράντα:
ἄνθρωποι
Σαράντα
Θεοῦ
Βραβείον
τ. 1939
π. 14

Νάνι, νάρθη ή μάννα του,
 απ' τὸ δαφνοπότισμο
 κι' ἀπὸ τὸ γλυκὸ νερό,
 νὰ τὸ φέρη λούλουδα,
 5 λούλουδα τριαντάφυλλα
 καὶ μοσχογαρύφαλα
 Νάνι, νάνι, νάνι του,
 ὡς πού νάρθη ή μάννα του,
 νὰ τὸ φέρη καὶ κοκά
 10 κ' ἓνα κόσκινο φλουριά
 καὶ τῆς γάτας τὴν οὐρά
 καὶ τοῦ ποντικοῦ τὰ φτιά.

Ἑλληνικά Σκοπὸν Σαραντὶ
 Δοκίμι Τραποῦλε Θεσσαλ
 -Θρακικὴ τ. 24/1939 σ. 38-39

Ἑλλ. γλ. Ἑλληνικά με
 τὰ Περσικά

Κόκκινη κλωστή κλωσμένη
 στὴν ἀνέμη ντυλιγμένη,
 δόσ' τὴν κλώσο νὰ γυρίση
 παραμύθι γ' ἀρχαίωση
 5 καὶ τὴν καλὴν ματρωνοφία
 νὰ τὴν καλὴν περὶ σὴν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Δικό μου ἔστι τὸ χρῆμα
 τὸν ἰδικόν μου κτήμα
 καὶ ὅστις μὲ τὸ κλέψει
 ἢ μᾶλλον τ' ἀφαιρέσει
 5 εἰς πῦρ ἄσβεστον νὰ πέσῃ
 καὶ νὰ τὸν κατακάψῃ,
 ἡμαρτον νὰ φωνάξῃ.

ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Οἱ γυναῖκες τραγουδοῦσανε στὸ ρέμα ὅταν λεύκαιναν τὸ παννὶ
 ἢ τὸ μούσκευαν γιὰ νὰ μπάσῃ¹⁾, τὸ πατούσανε καὶ τραγουδοῦσανε :

Δυὸ κοπελλοῦδες κάθονται δὲ σὲ φέρνω πιά παννί,
 μέσα στὸ πατητήρι δὲ μὲ τῶφανες καλὰ,
 κλωτσοῦνε τὴν ἀνυφαντοῦ²⁾ δὲ μὲ τῶφανες καλὰ
 καὶ τὴν πετροβολοῦνε. 10 κακὸ χρόνον νᾶχεις πιά.
 5 "Οἶω ἢ ἀνυφαντοῦ
 "Οἶω ἢ ἀνυφαντοῦ.

Τραποῦλε καὶ Χρῆμα

Ἐγὼ 'μαι κεῖνο τὸ πουλί,
 τὸ καναρί φτεράτο,
 μὲ χάριςες ἓνα φιλι
 καὶ μ' εἶπες τὸ Σαββάτο.
 5 Καὶ τὸ Σαββάτο πέρασε
 κ' ἡ Κυριακὴ κοντεύει
 κι' ἀκόμα τὸ χειλάκι μου
 φιλι θὰ σὲ γυρεύει.

(ἀνυφαντὶ)

1) Μαζεύσει καὶ γίνει πιά πηκτό. — 2) Ὑφάντρια. Στὴ Σηλυβρία, στὴ Σηλυβρία, στὴ Σηλυβρία, τὸ ἔλεγον
 τῆμα, εἶδος βελονιάς ποὺ ἔκειναν μὲ σχῆμα τὸν ἰστό τῆς ἀράχνης, τὸ ἔλεγον
 ἀλυφαντὶδα.

Τραυλὸν τὸ ζωνταῖον 310 Σκοπός.
 v.186 Σήκω πάπια, σήκω χήνα μ' σήκω κι' ἄλλαξε,
 σήκω βάλε τὰ χρυσᾶ σου κ' ἔβγα καὶ συργιάνισε,
 σ' ἔφερα γυαλί καὶ κτένι καὶ καρὰ μπογιά ¹⁾,
 γιὰ νὰ βάψης τὰ μαλλιά σου καὶ τὰ φρύδια σου.
 5—Ποῦ ἦσουν ξένη μ' τὸν χειμῶνα καὶ γὼ μάργωνα; ²⁾
 Ξένος ἦμουν ὁ καυμένος ξενοδούλευα,
 κι' ὅσα δούλευα ὁ καυμένος σένα τᾶστελνα.

1) Λ. Τ. Βαφή μαύρη. —2) Γινόμουν σὰν πέτρα.

Τοῦ θανάτου 323 Σκοπός.
 v.195 1 Μαλαματένια τραχηλιά καὶ ἀσημένια σάρπα
 καὶ διαμαντένιο τὸ κορμί πῶς θὰ τὸ βάλς στὴν πλάκα;
 Κι' ὁ Χάρος τὴν ξεχώρισε ἀπ' τὰ νοικοκυριά της
 κ' ἔκλεισε τὴν θύρα της καὶ πῆρε τὰ κλειδιά της.
 5 Μῆτε τὸν ἄδρα τς τᾶδοσε μῆτε στὴ γειτονιά της,
 στὸ σταυροδρόμι τᾶρριξε νὰ τᾶβρουν τὰ παιδιά της.

328 Σκοπός.
 1 Μαλαματένια τραχηλιά καὶ ἀσημένια σάρπα
 καὶ διαμαντένιο τὸ κορμί πῶς θὰ τὸ βάλς στὴν πλάκα;
 Κι' ὁ Χάρος τὴν ξεχώρισε ἀπ' τὰ νοικοκυριά της
 κ' ἔκλεισε τὴν θύρα της καὶ πῆρε τὰ κλειδιά της.
 5 Μῆτε τὸν ἄδρα τς τᾶδοσε μῆτε στὴ γειτονιά της,
 στὸ σταυροδρόμι τᾶρριξε νὰ τᾶβρουν τὰ παιδιά της.

329 Σκοπός.
 1 Μαλαματένια τραχηλιά καὶ ἀσημένια σάρπα
 καὶ διαμαντένιο τὸ κορμί πῶς θὰ τὸ βάλς στὴν πλάκα;
 Κι' ὁ Χάρος τὴν ξεχώρισε ἀπ' τὰ νοικοκυριά της
 κ' ἔκλεισε τὴν θύρα της καὶ πῆρε τὰ κλειδιά της.
 5 Μῆτε τὸν ἄδρα τς τᾶδοσε μῆτε στὴ γειτονιά της,
 στὸ σταυροδρόμι τᾶρριξε νὰ τᾶβρουν τὰ παιδιά της.

Μοιρολόγια 342 Σκοπός.
 v.200 'Ο ἥλιος παραπονέθηκε ποὺ ἀπέθαν' ἡ Μανιώ
 κ' ἐθάμπωσε τὸ φῶς της καὶ τὰ μάτια της τὰ δυό.
 "Αχ Μανιώ μου, μαύρη πλάκα σὲ σκεπάζει μοναχὴ
 καὶ ἐγὼ τὰ δάκρυά μου χύνονται σὰν τὴν βροχή.

432 Σκοπός.
 Παρὰ λόγος v.264 2' αὐτὸν τὸν πάνω μαχαλὰ στὴν παρακάτω σκάλα,
 χήρας κόρη πέθανε μικρὴ ἀρρβωνιασμένη
 κ' ἡ μάννα της μπαινῶβγαине τὸν Χάρο βλασφημοῦσε,
 στὸ παραθύρι κούμπησε νὰ δῇ νὰ δόσ' ὁ νοὺς της,
 5 εἶδε τὸν κόσμο ποὺ ἔρχεται, τὸ ψύκι ποὺ κατεβαίνει,
 μὲ πεντακόσιοι ἄρχοντοι μὲ χίλια παλληκάρια,
 μὲ τετρακόσια τούμπανα, μὲ χίλιοι μακαράδες.
 «Σταθοῦτε πῖς' ἄρχοντοι καὶ μακαράδες σοῦστε ¹⁾,
 στῆς πεθερᾶς μου τὴν αὐλὴ πριόνια πριονίζνε.
 10—Καλὴ μέρα σας μαστόροι, καλῶς τὰ πολεμᾶτε,
 ποιανοῦ τὸ ἔρμο σέντουκο ²⁾ ποὺ πολεμᾶτ' καὶ κάντε;
 —Τῆς ἐρηνιᾶς, τῆς ἀπονιάς, τῆς ἀρρβωνιαστικῆς σου.
 —Κάμ' το μακρὺ, κάμ' το φαρδύ, νὰ πέρνη δυὸ νομάτοι.
 Βαστοῦσε καὶ στὰ χέρια του χρυσὴ παρανυχίδα,
 15 στὰ γεῖλη του τὴν ἔσυρε καὶ βνῆκε ἡ ψυχὴ του.

1) Σιγῆστε. —2) Νεκροκρέββατο.

(ἀποδυνάμει)